

РЕШЕНИЕ

№ 5973

гр. София, 18.10.2018 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 18.09.2018 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **2714** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).

Образувано е по жалба на Н. Т. Н. – директор на 31 Средно училище за чужди езици и мениджмънт „И. В.“ (31 СУЧЕМ), чрез пълномощник адв. Я., против решение № 61 от 08.02.2018г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), Петчленен разширен заседателен състав, постановено по преписка № 56/2016г. по описа на КЗД за 2016г., В ЧАСТТА по т. 2 /условно означена с т. 2 за целите на настоящото изложение/, с която е установено, че Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е допуснала пряка дискриминация на основата на признака „образование“ спрямо Н. П. Н. – старши учител по музика в 31 СУЧЕМ „И. В.“; В ЧАСТТА по т. 3 /условно означена с т. 3 за целите на настоящото изложение/, с която е установено, че Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е допуснала пряка дискриминация на основата на признака „увреждане“ спрямо Н. П. Н. – старши учител по музика в 31 СУЧЕМ „И. В.“; В ЧАСТТА по т. 4 /условно означена с т. 4 за целите на настоящото изложение/, с която на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. е препоръчано с превантивна цел на директора на 31 СУЧЕМ „И. В.“ да се въздържа и да не допуска занапред нарушения на разпоредбите на ЗЗДискр. относно намалената работоспособност на служителите с оглед осигуряване на подходящи мерки за адаптиране на работното място на лицата с увреждания, както и стриктно спазване на нормативната база при разпределението на преподавателската работа на педагогическите кадри и В ЧАСТТА по т. 5 /условно

означена с т. 5 за целите на настоящото изложение/, с която на основание чл. 78, ал. 1 от ЗЗДискр. на Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е наложена глоба в размер на 250 лв. за извършването на установената с настоящото решение дискриминация.

В жалбата са развити доводи, че решението на КЗД в оспорените му части е незаконосъобразно, поради което се претендира неговата отмяна.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация (КЗД) не взема становище по жалбата.

Заинтересованата страна – Н. П. Н., чрез пълномощник адв. Г., в съдебно заседание и с представени писмени бележки изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, Второ отделение, 27-ми състав, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира за установено следното:

Производството по административна преписка № 56/2016г. на КЗД е образувано по жалба вх. № 44-00-4506 от 21.12.2015г. и уточнение към нея вх. № 44-00-179/22.01.2016г., подадени от Н. П. Н., старши учител по музика в 31 СУЧЕМ „И. В.“, с твърдения, че спрямо нея е осъществена пряка и непряка дискриминация от директора на училището Н. Т. по признаци „убеждения“, „увреждане“ и „образование“. Г-жа Н. е посочила, че има силно изразено положително отношение към хората и към работата си, създава интерактивна образователна среда и екипна организация на учебната дейност, която я прави уязвима от страна на директора на училището и ръководството. Освен това има сериозни здравословни проблеми, но не ѝ е осигурена благоприятна работна среда. Г-жа Н. е заявила също, че се чувства дискриминирана като специалист чрез подписване на допълнително споразумение към трудовия ѝ договор, с което е намален норматива ѝ.

С разпореждане № 149/08.02.2016г. на председателя на КЗД е образувано производството по преписка № 56 по описа на КЗД за 2016г., като преписката е разпределена за разглеждане от 5-членен разширен заседателен състав, поименно определен. На основание чл. 60, ал. 1 от ЗЗДискр. докладчикът С. Й. е изготвила доклад-заключение без дата. Проведени са четири открити заседания, на заседанието на 28.11.2017г. е взето решение, че преписката е изяснена от фактическа страна и е даден ход по същество. Резултатите от производството са обективирани в оспореното решение № 61/08.02.2018г. на петчленен разширен заседателен състав.

С оспореното решение № 61 от 08.02.2018г. по преписка № 56/2016г. на КЗД, Петчленен разширен заседателен състав е прието за установено, че Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е допуснала пряка дискриминация на основата на признаците „образование“ и „увреждане“ спрямо Н. П. Н., старши учител по музика в 31 СУЧЕМ „И. В.“. Със същото решение е прието за установено, че директорът на училището не е допуснала пряка дискриминация спрямо старшия учител по музика Н. Н. по признак „убеждения“. Във връзка с установената пряка дискриминация по признаци „образование“ и „увреждане“ на директора на 31 СУЧЕМ „И. В.“ са дадени препоръки на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. и му е наложена глоба в размер на 250 лв. на основание чл. 78, ал. 1 от с. з.

При така установената фактическа обстановка и след преценка за законосъобразност на оспореното решение съобразно чл. 168 от АПК, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена от надлежна страна против акт, който подлежи на оспорване и в преклузивния срок по чл. 68 от ЗЗДискр. във вр. с чл. 149,

ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен административен орган в пределите на неговите правомощия съгласно чл. 65, т. 1 и 2 във връзка с чл. 48, ал. 3 във връзка с § 1, т. 7 от ДР от ЗЗДискр., доколкото случаите на множествена дискриминация се разглеждат от разширен състав от петима членове. В съответствие с изискването на чл. 64, ал. 1 от ЗЗДискр. решението е взето с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и е подписано от него.

Решението в частта, в която е установена пряка дискриминация по признак „образование“, е постановено в изискуемата форма и при съобразяване на административнопроизводствените правила, но противоречи на приложимите материалноправни разпоредби по следните съображения:

В мотивите на решението е посочено, че разпределението на учебните часове в 31 СУЧЕМ „И. В.“ за учебната 2014-2015г. е извършено въз основа на приет Учебен план и утвърден Списък – образец № 1 за преподавателската работа на педагогическите кадри в училището. По този повод г-жа Н. Н. е поддържала оплаквания пред КЗД, че часовете по музика са разпределени между нея и другия учител по музика Б. С., но последната не притежава необходимата квалификация. Така се е стигнало до засягане правата на другите преподаватели, в частност на г-жа Н., които имат изискуемата квалификация.

КЗД е приела за безспорно установено, че другият учител по музика г-жа Б. С. не притежава изискуемата специалност и професионална квалификация, тъй като дипломата ѝ покрива изискванията за преподаване в начален етап на основното образование (1-4 клас), т.е. часовете по изучаваните на посоченото ниво учебни дисциплини не могат да ѝ бъдат разпределени. С други думи, според КЗД пряката дискриминация по признак „образование“ се състои в това, че през учебната 2014-2015г. учебните часове по музика са разпределени между двамата учители по музика – г-жа Н. Н. и г-жа Б. С., но последната не притежава изискуемата професионална квалификация, за да участва в разпределението. Изводите на КЗД не съответстват на относимата нормативна уредба.

Не е спорно по делото, че другият учител по музика, който е възприет като лице сравнител във връзка с твърдяната пряка дискриминация по признак „образование“, притежава диплома за висше образование по образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Педагогика на обучението по музика“ и професионална квалификация „Магистър – педагог учител по музика“, издадена от СУ „Св. К. О.“, Факултет по начална и предучилищна педагогика /л. 298 по делото/. Съгласно чл. 2 от Инструкция № 2 от 29.07.1994г. за изискванията за заемане на длъжността „учител“ или „възпитател“ съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност, издадена от министъра на науката и образованието (отм. ДВ, бр. 75/27.09.2016г., действала към периода на твърдяната дискриминация) за заемането на длъжността "учител" или "възпитател" се изисква завършено висше образование на образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър" или "специалист" по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), и професионална квалификация "учител" или "педагог" съгласно приложението. Съгласно Приложение към чл. 1 от ПМС № 125 от 2002 г. в област на висше образование „Педагогически науки“ има три професионални

направления: „Теория и управление на образованието“ /1.1./; „Педагогика“ /1.2./ и „Педагогика на обучението по ...“ /1.3./. Г-жа Б. С. е магистър по специалност „Педагогика на обучението по музика“, т.е. това е професионално направление т. 1.3. в област на висше образование „Педагогически науки“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления. В Приложение към чл. 2 от Инструкция № 2/1994г. в табличен вид са обозначени длъжностите, професионалните направления, специалностите, присъдената професионална квалификация и допълнителната квалификация. Така в т. 4.6.1. за длъжността „учител по музика“ (I-XII клас) са предвидени следните изисквания: професионално направление: „педагогика“, „педагогика на обучението по ...“, „музикално и танцово изкуство“ и „педагогика“; специалност: „музикална педагогика“, „музика“, „всички специалности“; присъдена квалификация: „учител по музика“, „музиковед“, „педагог, учител“. Видно от представената диплома, г-жа Б. С. отговаря на изискванията за заемане на длъжността „учител по музика“ (I-XII клас), тъй като е с професионално направление и специалност „Педагогика на обучението по музика“, а не с професионално направление „Педагогика“, специалност: „начална педагогика/предучилищна и начална училищна педагогика“, каквото се изисква за учител по музика (I-IV клас) съгласно Приложение към чл. 2 от Инструкция № 2/1994г. Освен това г-жа С. има присъдена професионална квалификация „магистър-педагог учител по музика“, което също съответства на изискванията за заемане на длъжността „учител по музика“ (I-XII клас). За длъжността „учител по музика“ (I-IV клас) се изисква специалност „начален учител/детски и начален учител“. От анализа на относимата нормативна уредба е видно, че г-жа С. изцяло отговаря на изискванията за заемане на длъжността „учител по музика“ (I-XII клас) съобразно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. и Приложение към чл. 2 от Инструкция № 2/1994г., в частта по т. 4.6.1., касаеща учителите по музика. Изводите на КЗД, че г-жа Б. С. отговаря на изискванията за заемане на длъжността „учител по музика“ (I-IV клас), но не и на изискванията за заемане на длъжността „учител по музика“ (I-XII клас) не съответстват на приложимите материалноправни норми. Ето защо не е налице и твърдяната пряка дискриминация по признак „образование“, изразяваща се в това, че през учебната 2014-2015г. учебните часове по музика са разпределени между двамата учители по музика – г-жа Н. Н. и г-жа Б. С., без последната да притежава необходимата професионална квалификация.

Действително, съгласно приложената по делото справка, представляваща списък-образец № 1 по чл. 10, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета /л. 278 по делото/, за учебната 2014/2015г. на г-жа Н. Н. са разпределени 629 часа, а на г-жа Б. С. – 636 часа, т.е. 7 часа повече. В мотивите на КЗД обаче липсва произнасяне по този въпрос, но същият не е и повдиган от жалбоподателката. В уточнение към жалбата си същата е твърдяла, че спрямо нея е осъществена дискриминация по признак „образование“ чрез подписване на допълнително трудово споразумение, с което е намален норматива ѝ, респ. трудовото ѝ възнаграждение. В становище по преписката /л. 53/ ответната страна е заявила, че не е налице твърдяната дискриминация по признак „образование“, тъй като аналогични допълнителни трудови споразумения са подписани и с другия учител по музика /л. 55, л. 92-94 по делото/. Тези действия на ответната страна, а именно сключването на допълнителни трудови договори, не се сочат от органа като проява на пряка

дискриминация по признак „образование“, поради което няма как да бъдат коментирани от съда. В противен случай би се стигнало до изменение или допълване на мотивите на акта от съда, което е недопустимо. В мотивите на решението липсва произнасяне по така наведените оплаквания, свързани със защитения признак „образование“, което налага връщане на преписката на КЗД за ново произнасяне по този признак при съобразяване на мотивите на настоящото решение.

Решението в частта, в която е установена пряка дискриминация по признак „увреждане“, е постановено в нарушение на изискванията за форма на акта съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК и чл. 66 от ЗЗДискр., тъй като е налице съществено разминаване между мотиви и диспозитив, поради което не могат да се установят съображенията на КЗД да се произнесе с решение по чл. 65, т. 1 и 2 от ЗЗДискр.

В мотивите на решението е прието, че ответната страна е извършила дискриминационни действия спрямо г-жа Н. Н. под формата на „тормоз“ при упражняване на правото на труд по признак „увреждане“. По-нататък обстойно са разгледани защитените признаци по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., проявните форми на дискриминация – „пряка“, „непряка“ и „тормоз“ /чл. 4, ал. 2, 3 и чл. 5 от ЗЗДискр./. Развити са също така подробни теоретични постановки за същността на тормоза като форма на дискриминация, за елементите от неговия фактически състав, както и за разликата между пряката администрация и тормоза, а именно че при тормоза не е необходим случай за сравнение. При тези мотиви КЗД е достигнала до краен извод, обективиран в диспозитива на решението, че директорът на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е допуснал пряка дискриминация по признак „увреждане“ спрямо г-жа Н. Н..

В случая е налице несъответствие между формираната воля на решаващия орган, обективирана в мотивите на решението и нейното изразяване в неговия диспозитив. След като е изложила мотиви, че се касае за дискриминационни действия под формата на тормоз, комисията е постановила диспозитив, с който е приела наличие на пряка дискриминация. Следователно крайният правен резултат не представлява логическо следствие от изложените съображения. Налице е противоречие между мотивите на решението и неговия диспозитив. Това противоречие представлява особено съществено нарушение на формата на акта, тъй като пречатства възможността да се установи каква е била действителната воля на решаващия орган.

Мотивите и диспозитива са две безусловно необходими и взаимнообвързани части. Мотивите са писмени съображения на органа, обхващащи преценката на доказателствата, фактическите констатации и правните изводи, въз основа на които органът е стигнал до своето решение, въз основа на които е обосновал крайния си извод, изведен в диспозитива на акта. Мотивите са отправна точка за преценка на законосъобразността и правилността на констатациите и изводите на органа. Съдът не е компетентен да отстрани констатираното противоречие между мотивите и диспозитива на решението на КЗД, поради което решението на КЗД следва да бъде отменено в тази му част, а преписката – върната на КЗД за ново произнасяне.

След като не е безспорно установено наличието на пряка дискриминация по признаци „образование“ и „увреждане“, незаконосъобразно е ангажирана административнонаказателната отговорност на директора на 31 СУЧЕМ „И. В.“, на основание чл. 78, ал. 1 от ЗЗДискр.

По отношение на препоръките по чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр., отправени към директора на 31 СУЧЕМ „И. В.“:

Препоръките на КЗД не са административна мярка, скрепена със санкция при

неизпълнение. Но те са изрично правомощие на КЗД, регламентирано в чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. Отправената препоръка не е мярка на административна принуда по смисъла на чл. 47, т. 3 и не притежава задължителния характер на предписанията по чл. 47, т. 4 от закона. Волеизявлението, макар и формирано от административен орган, няма властнически характер, тъй като не е с обвързващо действие по отношение на граждани, организации или държавни органи, нито може да доведе до отмяна на разпоредбата, допускаща дискриминация. Поради това и не може да бъде предмет на съдебно оспорване. В тази част жалбата на директора на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е недопустима поради липса на предмет, поради което следва да се остави без разглеждане, а производството – да се прекрати в тази му част.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 27-ми състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на директора на 31 Средно училище за чужди езици и мениджмънт „И. В.“ (31 СУЧЕМ) решение № 61 от 08.02.2018г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), Петчленен разширен заседателен състав, постановено по преписка № 56/2016г. по описа на КЗД за 2016г., В ЧАСТТА по т. 2, с която е установено, че Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е допуснала пряка дискриминация на основата на признака „образование“ спрямо Н. П. Н. – старши учител по музика в 31 СУЧЕМ „И. В.“, както и В ЧАСТТА по т. 3, с която е установено, че Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е допуснала пряка дискриминация на основата на признака „увреждане“ спрямо Н. П. Н. – старши учител по музика в 31 СУЧЕМ „И. В.“;

ВРЪЩА преписката на Комисията за защита от дискриминация за ново произнасяне по жалбата на Н. П. Н., в частта досежно оплакванията по признаци „образование“ и „увреждане“ в съответствие с мотивите на настоящото решение.

ОТМЕНЯ по жалба на директора на 31 Средно училище за чужди езици и мениджмънт „И. В.“ (31 СУЧЕМ) решение № 61 от 08.02.2018г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), Петчленен разширен заседателен състав, постановено по преписка № 56/2016г. по описа на КЗД за 2016г., В ЧАСТТА по т. 5, с която на основание чл. 78, ал. 1 от ЗЗДискр. на Н. Т. Н. – директор на 31 СУЧЕМ „И. В.“ е наложена глоба в размер на 250 лв.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на директора на 31 Средно училище за чужди езици и мениджмънт „И. В.“ (31 СУЧЕМ) против решение № 61 от 08.02.2018г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), Петчленен разширен заседателен състав, постановено по преписка № 56/2016г. по описа на КЗД за 2016г., В ЧАСТТА по т. 4, с която на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. е препоръчано с превантивна цел на директора на 31 СУЧЕМ „И. В.“ да се въздържа и да не допуска занаяпред нарушения на разпоредбите на ЗЗДискр. относно намалената работоспособност на служителите с оглед осигуряване на подходящи мерки за адаптиране на работното място на лицата с увреждания, както и стриктно спазване на нормативната база при разпределението на преподавателската работа на педагогическите кадри и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази му част.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, а в частта, имаща характер на определение, може да се обжалва с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: